

Posudek oponenta

na bakalářskou práci Martiny Čížkové

Joseph Georg Meinert und sein Werk im Kontext des deutschen Geisteslebens in den böhmischen Ländern am Ende des 18. und in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts.

Praha: FF UK, 2016, 148 s. + 30 s. příloh

Obecně k úvodu: Předložená bakalářská práce několikanásobně převyšuje rozsah, který je obvykle doporučován. Tematicky se pohybuje na rozhraní historie a literární vědy, k čemuž působení Josepha Georga Meinerta v kontextu dějin pražské univerzity a potažmo i zemské vědy a německého a českého vlasteneckého úsilí, méně ovšem již zemské německy psané literatury v podstatě i vybízí. Práce je pokusem o ucelenou Meinertovu monografii, když si klade za cíl „eine Übersicht über die grundsätzlichen Themenbereiche und Motive in Meinerts umfassendem Werk zu bieten und festzustellen, in wie weit diese Themenbereiche mit dem kulturhistorischen Geschehen übereinstimmen“ (S. 11), vzhledem k četnosti materiálu tedy neudivuje, že rozsah několikanásobně překročila. Chvályhodné je, že se pokusila zmapovat i recepci Meinertovy činnosti a tvorby doma i v zahraničí (5. kapitola práce, s. 119 – 124), z níž vyplývá, že přes zdůrazněné vazby na významné osobnosti německé klasické a romantické literatury (Goethe, Schiller, Brentano, Eichendorff) zůstal jeho význam regionálně omezen. Monografie o pěti hlavních kapitolách přesvědčuje akribií, snahou o podchycení a interpretační zhodnocení všech základních informací a pečlivou prací s archivními materiály, čímž se blíží již práci diplomové, a to nezmiňují obsáhlou primární a sekundární literaturu (s. 137 – 148) a pečlivě sestavenou přílohu (s. I – XXX).

Úkolem oponenta je upozornit na něco, co v práci snad chybí, nebo není dostatečně zvýrazněno, aniž by tím zpochybňoval její nespornou kvalitu. Několik námětů k diskusi:

- Meinert jako třetí významná profesorská osobnost pražské Seibtovy katedry měl výchovný a estetický program (ten je podrobně popsán v podkapitole o nástupní přednášce). Jak Seibt, tak Meißner byli odchovanci německých univerzit, kteří do Prahy přinesli dědictví německého osvícenství, jež ovšem v Rakousku mělo svá specifika (především ve vztahu k moderní filozofii) a vládními místy nebylo jednoznačně akceptováno. V práci není zmínka o slavném sporu borniánů a seibtiánů o charakter osvícenství. Jako roli v tomto sporu (pokud vůbec) Meinert zastával?
- Meinert jako Meißnerův žák byl svědkem vzniku české vlastenecké odnože a vlastního vzniku literatury národního obrození – především literatury českých almanachů (Puchmajer) paralelně vznikajících s časopisem Apollo. Měl nějaký vztah k těmto paralelním snahám svých českých spolužáků?
- Několikrát je zdůrazňován Meinertův „bohemismus“ (u něho vždy ve spojení s věrností císařskému domu) především v interpretacích jeho lyriky z 90. let 18. století. Pak vztah k českému etniku ochlazuje. Je skutečným důvodem příklon ke sběratelské činnosti na Kravařsku: „In seinen späteren Schriften wirkte sich aber ein Wandel in der öffentlichen Einstellung aus und Meinert begann zwischen der tschechisch- und deutschsprechenden Bevölkerung mehr zu unterscheiden (...). Einen Einfluss auf diese Veränderung in seiner

Wahrnehmung könnte auch seine Vorliebe für die alten Volkslieder haben, denn bei ihrer Verarbeitung bildete sich zwischen Meinert und der älteren deutschen Kultur ein starkes Band“ (s. 128)?

Práce je napsána slušnou němčinou, ovšem s četnými nemilými gramatickými chybami (z nepozornosti?), které jsem označil ve svém exempláři.

Závěrem: Monografie o Meinertovi je zpracována samostatně, pečlivě a se značným nadšením. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikaci **v ý b o r n ě (1)**.

V Praze 30. 08. 2016

Prof. PhDr. Milan Tvrđík, CSc.